Ч. 34 Неділя 13 (25) лютого 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Бесіда Е. Ексц. Впреосв. Митроп. Сильвестра Сембратовича

виголошена підчас дебати буджетової на вечірнім засіданю Сойму дня 15. лютого с. р

(Дальше).

Сказано ту, що всї приймають перший пункт т. є. суть вірні Найясн. Монарсї, але менї здає ся, що сего нїхто відкинути не може, і дійстно нїхто межи Русинами такої опозициї не робить не лиш в фактах, але навіть в мислях і в серцю. Много пристає на другу точку т. є. на вірність Церкві католицкій, але находять ся і такі, котрі суть дотично віри обоятними і прото другу ту точку проґрами приймають неконче совістно і не як належало би ся.

Однакож здає менї ся, що доки нарід наш руский єсть народом малоруским і хоче ним зістати, доти завсїгди буде вірний сьв. Церкві католицкій *(брава)*. „То не належить до Сойму!“ — відозвав ся посол Король. Алеж прошу панів, таж ту відозвати ся можна і випадає, коли зайде того потреба, але то не єсть уклад. Ми сказали-сьмо тілько правду а більше нїчо, бо ми нинї ту єсьмо і були-сьмо, аби відсунути ту хмару, щоби всї пізнали, що ми Русини.

Отже, хотяй до Сойму не належать справи духовні, але належать до Церкви, звертаю увагу на тоє, що я що-тілько сказав, що в тім пунктї не ходить о ніяку угоду, що ту не може бути жадної умови в тім взглядї.

Дальше сказано, що на підставі тої проґрами ми Русини здаємо ся на ласку або неласку хотяй би народу польского. Того я ту не бачу і того рода виводи уважаю цїлком неоправданими. Они хотїли знати, що ми єсьмо, а ми їм сказали, — і дальше будемо іти тою дорогою, котра нам прислугує яко народови, і на кінци сказали-сьмо, що хотяй ми відрубний нарід від польского, однакож жиючий разом на тїй земли, уважаємо єго за братний і хочемо спільно з ним в згоді жити. Ожидаємо увзглядненя, відданя нам прав, які нам належать ся, того жадаємо і будемо іти рука в руку, жадаємо справедливости, щоби нам була віддана.

В третій точцї ми нїчо нового не сказали, коли відкликали ся на наших провідників давнїйших і сказав-єм, що так всегда Русини мислили і визнавали і говорили. Але тепер виступає ся против тої нової ери і кладе ся на єї карб всякі нещастя, які па нас впали. Я того не розумію, як то можна погодити. Перед тим було всьо зле, хотяй не було нової ери; межи Русинами не було також одностайности; тепер хочемо довести до того, щоби була єдність і знов єсть зле!

Отже тутки гадаю і заявляю, що всї добре мислячі і добре пiймаючі справу, котрим лежить на серцю щастє і спасенє народу, повинні держати ся найсильнїйше тої висказаної підстави, підвалини, на котрій єсли станемо, не звихнемо ся і будемо мали підставу жадати від братів Поляків: „Дайте нам то, що нам належить ся після права!“ На иньшій підставі не дістанемо нїчо. То може огірчає декотрих і не хотять пристати на ті всї три точки, однакож чи то єсть слушне і справедливе, най самі осудять. Я не буду тунад тим ширше розводити ся, тілько тверджу і єсьм сильно переконаний, що спасенє наше і добро тогди буде, єсли ся злучимо на тїй підставі, в нїй бо лежить добро сьв. Церкви, добро суспільности взагалї, а нашого руского народу в особенности. То всюда, де був-єм, з ким стикав-єм ся, менї признавали, всї так думали і всї так думають. Я не перечу, що може кому подобала ся бесїда инша, як моя, малоруска; я не відмавляю права, щоби хтось учив ся і по французски, а хотяй би по хиньски, але ту в нашім краю і межи нами повинна бути увзглянднена народна бесїда *(брава)*. Отже то єсть що-до нової ери. Але тепер ту порушили нашу справу послове передбесїдники. Іменно високопов. посол Романчук (що з єго уст такі слова вийшли, менї дуже прикро) сказав, що ми мусимо на будуще інакше поступати і наново зорґанізувати ся. Дивна річ, що до оголошеня проґрами і руского становища було добре, а тепер має бути зле; що той, котрий держав прапор на передї, той тепер цофаєсь! Якжеж може бути нарід сталий і не колебати ся, єсли той, що держить прапор, сумнїває ся і спускає прапор на долину *(брава)*. Прошу панів, вірте менї, що той прапор єсть сильний, потреба тілько, щоби той, що єсть прапорщиком, той прапор держав належито, най не уступає з місця і най не шукає иншого становиска *(брава)*, але най держить кріпко той прапор, а тогди надію ся, що п. Романчук відступить від своєї мислї, що ми зле стоїмо на тім становищи і мусимо наново зорґанізувати ся. Нї, ми добре, дуже добре стоїмо! Поступимо дальше, але держім ся сильно того прапора; жадаймо того, що нам належить ся, але з тої підстави, на котрій стоїмо, не переходїм на иншу. Тих кілька слів хотївем висказати, а тут прошу менї дарувати, що не єсьм до обдуманої бесїди приготовлений, кажу лише то, що менї розум і серце диктує, і проте най будуть увзгляднені мої слова, сли-бим і не виразив ся

---

31)

Похатник.

(Повість з американьского житя — О. Рупиюса.)

(Дальше).

Гельмштедт почав виголошувати перші слова таким голосом, що по нїм слїдно було глубоке зворушенє, а в цїлій сали настав такий спокій, що чути було, як муха летить. В єго англїйскім виговорі чути ще було всюди нїмецкий наголос, але єго спосіб говореня, єго вислови, були нові, яких люди, що єго слухали, ще не чували, і длятого єго бесїда була тим більше занимаюча. Кождий чув то, що слова виходять єму просто із серця, а чим дальше говорив, тим ставав якийсь свобіднїйший, тим легше і обильнїйше розвивались в нїм гадки і вислови. Він просив, щоби єму вибачили, що він сам бере ся промавляти, хоч то річ незвичайна; але я думаю — казав він — що кождий суд присяжних повинен би на то згодити ся, щоби того, котрого має судити, пізнав таки самого, а не через когось другого — бо коли суди присяжних лиш на то заведено, щоби горожанина судили єго товариші таки своїм простим розумом, а не на то, щоби він став ся жертвою правотарскої крутанини, то він не може того зрозуміти, длячого має говорити за него адвокат, коли єго чиста справа не потребує нїчого побоюватись, хиба лиш умисної путанини та крутанини, якої ужив публичний жалїбник лиш на славу своєї красноріччивости, а не па славу свого серця і своєї совісти. Він, простий собі чоловік, хоче промовити до них, яко до людий також простих і розповість по просту цїлий випадок. Стало ся убийство і він мав до него помагати. Але то не докази, які призбирано, поставили єго перед суд — та палична, чи властиво нагайник, від котрого знайдено головку, висить цїлими днями і ночами в незамкненій стайни і хто хоче, може собі єго взяти. З того лиш, що він прийшов до дому аж тогди, коли стало ся вже було убийство, не можна єго так само уважати за убийника, як і кождого иншого чоловіка, котрого під той час не було ще дома; а то, що він не хотїв сказати, де був під той час, може скорше за ним промавляти — такий холоднокровний злочинець, котрий по доконанім убийстві вертає сьміло до своєї хати і спокійно стає перед очима тих, що разом з ним мешкають, подумав би певно о тім, щоби бодай удавав, що він десь був під ту пору. Всї ті докази не значать нїчого; їх, аж страшно собі погадати, піддержала лиш та обставина, що настав загальний здогад, мов би то він полюбив ся з донькою дому, а убитий станув єму в дорозї, бо хотїв єї сватати. Він, обжалований, мав би бути лиш помічником при убийстві; а хто-ж єсть правдивим убийником? Коли єго поставлено перед суд яко помічника при убийстві, головно лиш з тої причини, що єго вязали любовні відносяни з молодою панночкою, то тим самим вже й сказано, що нїхто инший не допустив ся убийства, як хиба лиш та панночка — бо хто-ж инший взяв би ся був до убийства в інтересї, котрий обходив лиш їх обоє? Нехай же собі хтось подумає, що вже показало ся, що то не опа допустила ся убийства, нехай хтось лиш то одно припустить, що нема тих відносин, про які плетуть люди, щоби винайти якусь причину убийства — то деж єсть тогди хоч би найменша причина до участи в дїлї, за котре єго обжаловують? — А тепер спитав би він ще — так говорив він дальше, а єго голос дрожав чим раз більше — чи суть межи присяжними люди, що знають ту панночку? — то невинна дитина, котра ледви чи на один день вийшла коли із свого круга родинного, або лишила ся своєї матери, єї душі не розбудив ще нїякий бурливий вітер з єї спокою! Хто же дійстно приписує єму якусь таку надприродну силу, що то він за так короткий час свого побуту в домі міг чисте, дитиняче серце наклонити аж до убийства, той нехай зважить на ту просту річ, яку вже й єї батько посьвідчив, а то, що в два дни по єго приїздї донька з матерею виїхали з дому і вернули аж вечером того дня, коли стало ся убийство; той нехай сам себе спитає, чи за той час під оком родичів могли дійти відносини аж до того степеня, який надає жалобі властиву моральну основу. — Він

добре. Підстава єсть добра, на ній треба стояти, а се підстава, котру підніс і котрої держить ся п. Романчук. Однак ніколи не треба виходити поза границю, бо ані я, ані другі не гадали, що ми через постановленє ся на тім становищи вже будемо всьо мати відразу, що тілько забагне душа. То нїгде і нїколи не було і не буде. Но то ще не спиняє нас, щоби ми жадали того, чого ми желаємо і що єсть навіть справедливим жаданєм з нашої сторони. По друге: не треба виходити поза границю, і стисло держати ся прапору і програми. Під тим взглядом мушу висказати наш жаль, що власне вин. п. Романчук перейшов там, де не було потреба *(брава)*, хотяй ми умовили ся, що будемо стояти разом, що він не буде мішати ся до річий церковних і обрядових, котрі більше обходять мене, а не посла, і то посла від народу. Бо казавем послїдним разом, що наша Церков не єсть церков т. зв. национальна, лише католицка, котра має свої підстави, принципи *(брава)* і мусить бути правлена від того, котрий єсть на чолі; *(Др. Кулачковский: Але для народа!)* — так єсть, для народа. Я з моєї сторони труджу ся, скілько менї совість каже, не хвалячи ся, і менї лежить на серци так церков католицка, як і язик і нарід рускиї. *(брава)*. Єсли отже там, де мене може заступити п. Романчук в справах народних, я охотно приплеснy руками і віддам єму честь, то не позволю, щоби в рамі моєї власти входити і інтерпеляцию в Відни дїляти, як зроблено.

(Конець буде.)

Перегляд полїтичний.

В комісиї буджетовій Палати послів відбувала ся вчера нарада над деякими позициями буджету. При позициї „тютюн" сконстатував пос. Шуклє, що консумция цигар збільшила ся, а зменшає ся консумция папіросів. Пос. Пінїньский поставив резолюцию маючу на цїли зменшенє оплати належитостей при перенощеню селяньского ґрунту з одного господаря на другого. Мін. Пленер заявив, що правительство не може знести стемпля від ґазет, але за то може бути знесений стемпель від календарів. Правительство подумає також о тім, щоби знести малу льотерию.

Пос. Сворժіль виступив з молодоческого клюбу, котрий вчера займав ся процесом „Омлядіни".

Депутация кондукторів зелїзниць державних була вчера у послів Катрайна Гайльсберґа, Пернерсторфера і Барвіньского, котрі приняли їх прихильно і обіцяли підперти їх петицию.

Анархіст Ганрі признав ся вчера, що то він був тим, котрий підложив бомбу дінамітову при улици des bons Enfants. Судия слїдчий сконстатував, що єго зізнаня суть зовсїм правдиві. Ганрі казав, що він сам допустив ся того замаху.

Новинки.

Львів дня 24 лютого.

— В дївочім інститутї василияньскім в Львові було в першім піврочи шкільнім записаних 68 учениць. Заряд інститута оголошує тепер по часописях результат кляcифікациї. Якихсь близших відомостий про сей інститут не доводило ся нам від довшого часу нїгде стрічати. А в интересї самого інститута було би корисно подавати частїше вісти.

— Лїкарский словар. Доктори: Михайло Олїйник у Відни (Allgemeines Krankenhaus) і Яків Невестюк в Мостах великих хотять видати лїкарский словар і тому просять земляків, щоби їм подавали назви народні на ріжні недуги, лїки і т. п. Потребують они тих назв до того, щоби могли видавати приступні розправи з науки о здоровлю. Цїль така гарна, що годить ся помогти обом вин. лїкарям.

— Товариство „Руска Бібліотека" в Теребовли устроює дня 27 лютого в маґістратскій салї вечерок в честь М. Шашкевича. Початок нів до 8. години вечером.

— Про значну крадїж доносить Gaz. Kołomyjska. Сими днями помер в Коломиї скоропостижно на удар серцевий бувший посессор, безженний Антін Кронгольц. В четвер рано донесено тамошний жандармериї, що Антона Кронгольца найдено неживого на обійстю єго мешканя. На донесенє жандармериї вислав коломийский суд нотаря, щоби описав і опечатав маєток по небіжчику. Нотар і сьвідки дуже здивували ся, коли не найшли нїякого маєтку, хоч Кронгольц уходив за маючого чоловіка і в полишенїм завіщаню установив спадкоємцем свого сестріна, капітана артилериї, а крім того один леґат для двоїлїтної дитини своєї служницї на 10.000 зр., а 800 зр. на костел в Коломиї. З того зараз пізнали, що небіжчика обкрадено. Підозрінє було тим сильнїйше, що сусїди замітили брак деяких річий дома, як зеркала і стола. Жандармерия разом з прикликаною полїциєю почала робити ревізию в домі господинї і служницї помершого міщанки Анни Пискозуб, де найдено векслї доохрестних дїдичів. Дальші гляданя на подї, в пивници і в стодолї були дуже подрібні, бо найдено вартістних паперів і вексль на суму 37.000 зр. і богато дорогоцїнностий, а навіть хибуюче зеркало і стіл. Супротив того арештовано довголїтну служницю і господиню Анну Пискозуб і єї сина.

— Рух на державних зелїзницях. На всїх шляхах державних зелїзниць перевезено в однім місяци сїчни с. р. 2,026.126 осіб, а товарів 1,609.755 тон. Дохід з перевозу осіб і пакунків виніс 1,239.570, з перевозу товарів 4,460.240, отже разом 5,699.810 зр., значить о 971.812 зр. більше, нїж в місяци сїчню 1893 року. Окремо числячи на всхідні шляхи (галицкі) в минувшім місяци перевезено 44.727 осіб більше, нїж торік в сїчни, а зароблено 26.538 зр. більше. Так само товарів перевезено 70.404 тон більше і зароблено 381.815 зр. понад ту суму, яка торік була в сїчни. Особливо перевожено у нас збіже, муку і солод.

— Відозва. Вправи тїлесні безперечно дуже хосенні для здоровля кождого чоловіка, а особенно для таких людий, котрі ведуть сидяче житє з обовязку, такі вправи необходимі. Признавши се, ми заснували у Львові перше руске товариство ґімнастичне „Сокіл", щоби подати нашим Родимцям нагоду кріпити свої сили вправами тїлесними. Устав першого руского товариства дозваляє старшинї приймати членів-основателїв, дїйстних і спомагаючих. Члени-основателї платять 4 корони річно і мають такі самі права, як і члени дїйстні. Члени дїйстні плагять 2 корони вписового і 1 корону місячної вкладки. Члени спомагаючі платять 6 корон річно. Просимо проте вступати в члени нашого товариства після змоги і маємо повну надію, що не тілько львівскі Русини, но і позамісцеві будуть вписуватись з огляду на цїль товариства і єго обставину, що наше товариство має стати розсадником руского Сокільства в Галичинї і Буковинї. Вписуватись можна в члени у голови товариства Василя Нагірного, у справника товариства т. Лаврівского ул. Вірменьска ч. 2. в Рускій Бесїдї і у скарбника товариства т. Антона Хойнацкого в Ставропигийскій книгарнї. За Старшину товариства ґімнастичного Сокіл. *В. Нагірний. Володимир Лаврівский.*

— Неофітка. Обертиньский банкир Емзиг

замовк тут на хвильку і закрив собі очи рукою. — Ще лиш одну точку мусить він порушити — говорив він дальше — а то, знайдене у него письмо дївчини; лиш слїпа зависть або лиха душа може вичитати з того письма щось иншого, як не то, що то пригнетене серце звертаєсь несьміливо до незнакомого, від котрого сподїваєсь помочи. Він розповів, як то Олена, в наслїдок влїзливости Бакера, коли він їздив з нею на прохід, розказала єму о тім, що єї змушують віддати ся за того чоловіка; що він уважав Бакера за дурисьвіта і обіцяв дївчинї розвідатись про него; що Еліот не хотїв нїчого и чути о тім чоловіцї, а она хотїла лиш довідатись від него, що він розвідав про него і длятого лиш написала лист. Отсе, панове, простий стан річи — кінчив він свою промову — я не маю нїяких доказів, нїяких сьвідків за собою, нїчого, хиба лиш силу правди. Але она промовить певно до розсудку кождого, против акту обжалованя, котрий не побоював ся нїякого средства, щоби піддержати мою вину, та щоби, хоч нема доказів, зробити з чужинця, котрий шукає гостинности в чужім краю, простого злочинця, лиш длятого, що він чужинець.

В сали було тихо, як в могилї, коли він сїв; нїхто не дав анї знаку якогось вдоволеня або невдоволеня, якиї дає ся звичайно почути, хоч того не вільно робити; судиї присяжні сидїли поважно і дивились перед себе, або лиш водили очима по воздусї не думаючи нїчого, а Гельмштедта бралось вже якесь чувство непевности, чи якоїсь заведеної надїї. Місце, де сидїв перед ним оборонець, було порожне; але коли він тепер споглянув, то побачив єго, як він, очевидячки чогось неспокійний виходив споміж людий. Гельмштедт побачив, що він дав єму якийсь знак, але не міг зрозуміти, що то значить. Але вже в сїй хвили станув адвокат посеред салї і відозвав ся голосно: Прошу високого трибуналу о слово! Можу поставити тепер кількох сьвідків в користь оборони! — а спосеред людий вийшов за ним якийсь старий панок а з ним дві дами за вельонами. Гельмштедт пізнав зараз Мортона, коли той сїв на лаві сьвідків і обернув ся лицем до него; одна з тих дам, що прийшли з ним, була, видко, Павлина, але хто тамта друга струнка і елеґантна з виду, того не міг відгадати. То, що Мортон мав посьвідчити, не було великої ваги; він предложив лиш кілька заприсяжених зізнань купців з Ню-Йорку, котрі потверджали здогад обжалованого о Бакері і представляли єго яко чоловіка, що нїчим не займав ся, а жив лиш з того, що грав в карти та ще иншими заказаними способами роздобував собі гроший, але завсїгди лїтом волочив ся по модних купелевих місцях і умів тим способом удавати, що він займає якесь поважне становище в суспільности. Мортон заявив, що всї ті купцї зложили зізнаня на єго просьбу. Він уступив ся а встала друга з єго товаришок. Она підняла живо вельон, коли приступала до присяги, і розкрила молоденьке, блїде личко, що усьміхнуло ся ід лавцї, де сидять обжаловані, як ясне сонічко, серед весняного дощу. Гельмштедт аж кинув ся на лавцї і мало що не крикнув — але в тїй хвили зробив ся неспокій на другім кінци судової салї. — Олено! — відозвав ся Еліот голосом, повним здивованя, і виступив споміж людий, що стояли коло него — звідки ти тут взяла ся, дитинко — чого ти тут прийшла? — Дївчинї завмер усьміх на лици а на єго місце проявив ся вираз горя. — Я прийду до вас, тату, опісля — сказала она — насамперед мушу станути за сьвідка.

— Бій же ся Бога, а що-ж ти хочеш сьвідчити, хто-ж тебе сюди привів?

— То, що мушу, тату — відповіла она дивлячись єму просто в очи — дайте менї тепер спокій, я прийду до вас опісля!

Всїх очи дивили ся з великою цїкавостию на ту сцену; Еліот, котрому аж тепер прийшло на гадку, що викликав дивовижу, оглянув ся і поступив ся поволи взад, а Олена глянула знову на Гельмштедта веселим оком, повним потїхи і надїї та зложила відтак присягу. — Она — каже чистим і мягеньким голосом, котрий аж мило було слухати — не знала нїчого о цїлій сїй справі, яка тут тепер розбирає ся; єї не було дома вже від кількох недїль, їздила з своєю матерею в гостї; коли-б не то, то була би вже давно станула за сьвідка, а тепер уважає своїм обовязком сьвідчити, як їй єї совість наказує, без взгляду на себе, або на кого другого. О скілько она чула — говорила она дальше, а єї лице починало румянїтись — то обжалований не хоче сказати, де був під той час, коли мабуть стало ся убийство, она то скаже за него, бо мусить сказати. Тепер почала она розповідати не украшаючи нїчого, як Бакера введено до їх дому, а єї голос був майже дитинний; говорила, як він їй дуже не сподобав ся, як єї родичі намавляли, щоби она пристала на то, коли він єї сватає, як приїхав до них Гельмштедт та виявив своє рішуче підозрінє на жениха; згадала відтак про то, як визначено день їх заручин,

мав дуже хорошу дочку. О еї руку старало ся очевидно богато женихів а між иншими і один молодий, богатий християнин. Емзіґ не хотів і чути о тім подружю і длятого залюблена пара рішила иншою дорогою достигнути своеї цїли. Одного шабасу коли отець дївчини був в біжниці, вибрали ся залюблені до Львова. Однако старий Емзіґ, скоро про се дізнав ся, пустив ся в погоню за утїкаючими зількома одновірцями. В Коломиї всїли рівночасно до того самого поїзду отець з товаришами і молода пара, про котру погоня нїчого не знала. Склало ся так, що залюблені незамічені приїхали до Львова, висїли тут на двірци і удали ся просто до сьвятоюрского будинку. Тут лишила ся дївчина з наміром перейти на християньство. Тимчасом Емзіґ не найшовши у Львові дочки, вернув ся домів і тут вніс жалобу до суду на молодого чоловіка, що вивіз его скарб до Львова. Однако обжалований явив ся сам в суді і на доказ своеї невинности зложив 5000 зр. кавциї. Родина жидівочки удала ся відтак до пароха в Обертинї, о. Левицкого, з просьбою о інтервенцию, а то щоби родичі вихрестки могли з нею видїти ся. О. Левицкий вдоволив їх бажаню, однако всї представленя розбили ся о постійність дївчини, котра рішучо заявила волю перейти на християньство. — Годить ся замітити, що в Обертинї були послїдними часами 4 случаї переходу жидів на християньство. Іменно вихрестили ся 3 жидівки і один школяр з Герасимова.

— **Напад вовків.** Страшна пригода лучила ся в Новоселици 18 с. м. Громада вовків напала вертаючу з поля селянку Катерину Чабан. Голодні зьвірі роздерли нещасну селянку так, що мало що з тїла оставили. Лише по одежи пізнали люди, кого вовки з'їли.

— **Спалила ся дитина.** В селї Буда на Буковинї 17 с. м. 5-лїтна дитина селянки Мариї Сафрійчук бавила ся коло запаленої лямпи. Нараз лямпа пукла, нафта облила одежину, запалила ся і дитина в однїй хвили станула в огни. Заким огонь на нїй згашено, она вже не жила.

— **Конець арґентиньскої кольонїзациї.** З Лондона доносять телеґрафічно, що бар. Гірш покинув вже рішучо намір переселеня жидів російских до Арґентини і длятого розвязало ся вже кольонїзацийне акцийне товариство. Замкнене рахунків виказало, що доси видав бар. Гірш на арґентиньску кольонїзацию 215.000 фунтів штерлінґів або 2,580.000 зр. З кольонїстів надіе ся товариство стягнути 145.000 фунтів а 70.000 фунтів т. е. до 800.000 зр. пропаде цїлковито. На які розміри ведене було товариство, сьвідчить обставина, що лише за самі реклями в часописях заплачено 50.000 фунтів.

а она, не могучи нїчого вдїяти против непохитної волї своїх родичів, хотїла лиш довідатись від Гельмштедта, що він розвідав про Бакера та попросила его, щоби він в ночи перед Новим роком прийшов межи десятою а одинайцятою годиною під еї вікно; як він опісля, боячись, щоби їх хто не підслухав, підлїз аж до вікна, а відтак задля того, що не міг добре стояти, влїз таки до середини. — Аж цїла стала червона, коли скінчила послїдне речене. — Але за кожде свое дїло, в часї, коли Гельмштедт був у неї, може она відповісти перед Богом — говорила она дальше, підіймаючи голову в гору, а еї голос набирав аж якоїсь торжественности — чей годї їй боятись людскої помовки, коли розходить ся о то, щоби віддати честь правдї й уратувати чоловіка, котрий би вкінци міг стати ся жертвою своеї мовчаливости. Гельмштедт вийшов з еї комнати аж тогди, коли почув голос еї батька, котрого розбудили через повтїкавших невільників. Споглянула відтак поволи ясним оком на обжалованого, але зблїдла знову, коли обернувшись, глянула як би на закаменїле лице свого батька, спустила очи в долину і відступила ся.

— Нехай високий трибунал і мене послухае: — відозвав ся тепер прокуратор — преці сам обжалований доказав нам зовсїм ясно, що він би був не провинив ся, коли-б не отся дама, що тепер звідси відійшла, а обезвиняюче еї зізнане, яке она тут зложила, здаесь менї так дуже підозріне, що уважаю своїм обовязком поставити внесене, щоби еї поки що арештувати.

(Дальше буде).

Всячина.

— **Клопоти винахідника.** В однїй сали розправ цивільного суду в Берлинї з'являесь сими днями малий, грубий панок — і викосий а тонкий мужчина з довгим волосем і сьвітячими очима. Грубий позивае тонкого.

— Я не з тих — говорить грубий до судиї — що позивають ся зараз за кожду дурницю, але й не маю охоти вилетїти разом з моїм домом у воздух. Я дуже поважаю пана Б. яко чоловіка, але не хочу, щоби він дальше у мене мешкав і длятого вніс я жалобу о скасоване контракту найму.

— А чи запізваний забирав ся вже до того, щоби висадити вашу хату у воздух? — питае судия.

— Я вам розкажу лиш кілька дрібниць. Кілька місяців тому назад, винайшов він таку постїль, котра мае збудити того, що на нїй спить, точно о шестій годинї рано таким дзвінком, що сам від себе дзвонить. Дзвінок став дійстно дзвонити о назначеній годинї, але-ж бо дзвонив цїлих дванайцять годин без перерви і аж тогди настав спокій. Тим часом кілька жінок в домі дістало від того корчів, а один доктор, що мешкав у мене, вимовив помешкане. Відтак винайшов він таку драбину, по котрій, коли-б горіло, можна злазити з третого поверха на улицю. Я не маю нїчого против такої драбини, але бо одного дня попсував ся еї механізм і она упала на мою колесню і поломила дах на нїй на дрібні кусні....

— А ви за то казали собі добре заплатити — відзиває ся на то запізваний.

— А вже-ж, ви заплатили за зроблену шкоду, бо так належить ся і то зовсїм справедливо — каже на то позовник. — Але хто менї заплатить за той страх, якого я набрав ся, коли ви слїдуючої ночи заалярмували сторожу пожарну? Ви осьвітили свої вікна бенґальским огнем....

— Щоби драбину можна практично випробувати.

— А відтак лїзли нею лиш в сорочцї на улицю.

— А хиба ви гадали, що хтось в ночи спить у постели в цилїндрі і фраку, коли горить. Але лишім то. Я вже досить натерпів ся за ті мої дослїди, роблені для публичного добра, і не хочу слухати дальших докорів. Пане судие! Гірка то і невдячна доля такого винахідника! Чоловік відмавляе собі всякої вигоди, не спить по ночах, лиш щоби щось придумати для загального добра, а тут люди кплять собі з него, насьміваають ся, ба ще й переслїдують. Але нехай вже й так. За то потомність буде ему вінцї складати. Ось тут приніс я модель нової пікельгавби (такого чака, яке носили у нас давно жандарми); его можна уживати замість горшка, за начине до умиваня, а в поли підчас війни за вигідний столичок до писаня. Подумайте собі, яка то велика користь з того для вояка в поли. Крім того іде ще від кінчика на горі громозвід....

Судия: Але-ж панопьку, суд не на то, щоби розслїджувати ваші винаходи. Говоріть лиш що-до самого позву, котрий ви тут чули. Позовник домагае ся уневажненя контракту найму, бо ви уживаете помешканя до чого иншого, а не до того, до чого найми.ли.

Запізваний: Та я чув той дивний позов, котрий осудять поколїня, що по нас настануть. Господи: я уживав свого помешканя до чого иншого! Хибаж може й Ґете уживав свого помешканя до чого иншого, коли замість писати науку о фабрикациї оцту, писав свого „Фавста“? Мій пане! кажу вам: грядущі поколїня усудять сей памятний день. Але що до самої річи: я не можу випровадити ся, бо я вложив капітал в дім позовника?

Судия (до позовника): А то знову як?

Позовник: Одного дня впав п. Б. на гадку придумати собі такий прилад, щоби міг собі варити каву, а не потребував до того спіритусу. Хотїв собі зразу придбати ґазовий пальник, але що в моїм домі нема проводу ґазового, то він зробив собі такий прилад, що виробляе ґаз. Той прилад вмурував він в моїй кухни...

Запізваний: Але за вашим призволенем.

Позовник: Певно, що так. Але я вам зараз казав, що той прилад буде вас дорожше коштувати, як спіритус до вареня кави через десят лїт. (До судиї): Пан Б. вирахував дійстно, що мусить уживати свого апарату аж до 1916 р., щоби ему кошти вернулись. (Вже розгніваний): А він мае сидїти в моїм домі аж до того часу? Чи я маю аж до того часу жити що дня в страху, що згину якимсь підступним способом? Прошу вас, не давно тому зробив він бомби.

Запізваний (усьміхаючись): От собі невинний жарт. Ви знаете може тоті тріскаючі бонбони, що пукають, коли роздерти на них папір. Отже я винайшов на сїм поли щось нового. такі бонбони, котрі тріскають самі з себе, коли теплота в комнатї дійде до певного степеня, а для гостий при столї есть тогди весела несподїванка.

Позовник (сердито): А то була також весела несподїванка, коли ви довірочно напхали менї тих дідьчих бомб в задні кишенї до сурдута і они стали тріскати саме, коли я сїв до тарока?

Запізваний: Було на них не сїдати та не суватись. Суваючись ви терли ними а они тріскали. Впрочім я ще не винайшов таких, щоби они самі від себе тріскали. Та й дам спокій тому всему, бо я тепер взяв ся до иншої роботи; лагоджу тепер з кавчуку такий прилад, що буде служити за намет, за лодку і за плащ від дощу.

Судия: А може би ви якось погодили ся? Нехай п. Б. зобовяже ся, що не буде робити небезпечних і докучливих дослїдів а ви позвольте ему і дальше мешкати у себе.

Позовник: Ба, коби то п. Б. хотїв пристати. Я вже сказав, що поважаю его дуже яко чоловіка.

Запізваний: А я так само і вас.

На тій підставі помирили ся грубий з тонким і в найлїпшій дружбі вийшли з суду.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 24 лютого. Найдост. Архікн. Мария Іммакулята піддала ся вчера операциї, котру виконав проф. др. Вайнлехнер розрізавши запальний боляк на кістцї у ноги. Стан здоровля Достойної недужої есть вдоволяючий.

Париж 24 лютого. Сенат відкинув проект закона о митї від збіжа. — Президент палати послів одержав кілька письм з погрозами; в однім з листів був порох стрільний.

Рим 24 лютого. В палатї послів мотивував пос. Бадальонї інтерпеляцию в імени 4 своїх товаришів социялїстів в справі заведеня стану облоги на Сицилії та арештованя социялїстичних проводирів. Беанс вносив, щоби поставити мінїстерство в стан обжалованя. Кріспі хвалив урядників судових на Сицилії і взяв в оборону суди военні.

Лондон 24 лютого. Підчас похорону анархіста Бурдона, що хотїв висадити у воздух звіздарню в Ґрініч, настало велике збіговиско; люди стали кричати: „Проч з анархістами!“ і обкидали віз з домовиною болотом.

За редакцию відповідае Адам Креховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

Ґ. Найдлїнґер

Зінґера оригінальні машини до шитя суть взірцеві що-до конструкциї, найлекші до роботи, шиють дуже гарно, з набільшою точностию всяку материю і всякою ниткою; заосмотрені суть найдоскональшими прирядами, а неперевисшимі суть що-до тривкости і своєї здатности; тому то найрадше і найбільше уживають тих машин

до ужитку домашного і промислового.

Найновійший винахід Зінґера і Сп. то високораменна т. зв.

Вібратінґ Шутлє машина до шитя

показалась, так як і всї дотеперішні вироби тої фабрики, дуже практичною. Она визначаєсь так само легкостию в орудуваню нею і гарним виглядом. Оригінальна Зінґерова машина до шитя то найцїннїйший приряд в домашнім господарстві.

Львів ринок 9. 5

Філїя: Чернівцї улиця Паньска 18.

Не жарт

анї обмана, але чиста сьвята правда

Лиш 3 злр. 50 кр.

Кишонковий годинник-Remontoir

ґваранциєю. дуже добрий і докладно ідучий, з вскавівкою на секунди, в найлїпшій красно оздобленій нїкльовій коперті, котрий заступає всякий инший срібний і золотий годинник. Кождий, хто замовляє такий годинник, одержує з годинником

слїдуючі предмети даром

1 прегарний ланцушок до годинника, 1 чудна привіска, 1 перстень з камінями, 1 пару красних кульчиків, 1 красний сциворичок з виклювачем — **Нїхто нехай не сумнїває ся,** бо повтаряю, що то не є жарт або обмана, але чиста сьвята правда, і звертаю кождому гроші, кого-би ті годинники невдоволили. Кождий проте нехай поспішає, як довго малий засібъ вистарчить і замовляє тоті знамениті годинники. Посилка відбуває ся за послїплатою через

Apfel's Taschen-Uhren-Versendung,
Wien, Stadt, Wolfengasse 1 N. 22

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

до всїх дневників

по цїнах ориґінальних.

Власного виробу

матераци

волосяні

по 14, 15, 18, 20, 24 до 32 зр.

поручає

Іосиф Шустер

Львів,

ул. Коперніка ч. 7. 9

5 до 10 зр. денно

певного зарібку без капіталу і ризика даю кождому, хто підийме ся розпродажи законно дозволених льосів і державних паперів. Зголошеня під шифрою: „Lose" a. d. Annons-Exped. J. Danneberg, Wien I. Wollzeile 19. 17

Підписана фірма продає

Всьо по 95 кр.

Нехай кождий скоро замавляє, бо запас не єсть великий.

1 дамска хустка, велика, зі всїх пречудесних сензаційних барвах необходима, штука лише 95 кр.
12. штук франц. батистових хусточок зі шляками до праня, всї обрублені, лише 95 кр
1 дамска сорочка з чудесним вставленим гафтом, гарна, преміована лише 95 кр.
1 знаменита мужеска сорочка, біла або кольорова, лише 95 кр.
1 нагавки мужескі або дамскі, барханові, полотнянкові, або панчішкові, грубі і теплі, лише 95 кр.
8 штук забавок для дїтей, дуже красних, для хлопцївъ або дївчат разом лише 95 кр.
1 кольоровий адамашковий обрус в чудних десенях о живих барвах, або білі, лише 95 кр
6 штук адамашкових серветок, о таких самих взорах, і прегарна капа на ліжко, мозаїково виироблена, що до якости знаменита лише 95 кр
3 пар дамских панчіх зимових, кожда пара иншої барви, сягаючі аж поза колїна, лише 95 кр.
4 пар зимових скарпеток, кожда пара иншої барви грубі і теплі, лише 95 кр.
1 француский годинник бронзовий з довгим, жовтим ланцушком, досконало і докладно ідучий, лише 95 кр.
1 збанок на воду, високий з найлучшої карльсбадской порцеляни, не повинен бракувати в жаднім домі, лише 95 кр.
1 порцелянове відро на воду, з накривою і ручкою, лише 95 кр.
2 пречудні порцелянові або шкляні вази, лише 95 кр.
6 штук ложок столових, з найлучшого вічно білого серебра Britania, лише 95 кр
12 штук ложочок до кави, з тяжкого, массивного серебра Britania. вічно білі, лише 95 кр.
6 штук ножів з посріблюваними вістрями і вилками, 95 кр.
1 хохля зі серебра Britania, тяжка, не до знищеня, красний кусник, лише 95 кр.
1 імітов. брилянтовий перстень зі золота double, з імітов. дорогим камінем, лише 95 кр.
1 пара кульчиків з іміт. сьвітло блищачими брилянтами, лише 95 кр.
1 сциворик, правдивий англїйский, з 4 розличними вістрями, іміт. шільдкрет, лише 95 кр.
1 з штучної пянки файка, з окутєм з хиньского серебра, сензаційний кусник для кождого купця, лише 95 кр.
1 цигорниця з морской пянки, правдива з правдивим бурштинком, різьбою, в елеґанцкім аксамітовім етуі, лише 95 кр.
1 ланцушок до годинника, з досконалого срібного нїклю, о краснім фасовї, золотім або срібнім, лише 95 кр.
1 пречудна хустка шовкова на шию або голову, в найкрасших пречудних барвах, на локоть велика, лише 95 кр.
Лише 3 злр. 50 кр пречудний сервіс до кави з досконалої карльсбадской порцеляни, прекрасно мальований і золотом декорований, комплєтний на 6 осіб, замість 8 злр, лише 3 злр. 50 кр.
Товари, що не подобають ся, відбирає ся назад і замінює ся. Розсилка відбуває ся під найостріїшою контролею, лише за послїплатою або попереднім надісланєм гроший.

Бюро комісове APFEL Відень, I.
Fleischmarkt 14/Nc 21

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплєтні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи

Поручає ся

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.